

Őshárs a Hajagban

A Középső-Hajag, vagy Fekete-Hajag 646 méteres magasságával a Bakony hegység harmadik legmagasabb hegye. A fekete jelzót a Hajag hegycsoport – dr. Majer Antal professor úr elmondása szerint – az itt nagy elegyarányban előforduló sötétzöld levélszínű nagylevelű hársról kapta.

A Középső (vagy Fekete)-Hajag nyugati, délnyugati oldalán hatalmas szikla-
lépcsők szakítják meg az igen mere-
dek, helyenként alig járható lejtőt. En-
nek felszínén gyakoriak a jelenleg is
élő, mozgó kőfolyások.

Jellemző erdőtürsulások ezen a terü-
leten a domborzat és a sekély, sziklás
talaj adottságai miatt kialakult hár-
sas-kőrises sziklaerdők, hársas törme-
léklejtő erdők jórészt nagylevelű hárs-

sal, valamint a klíma hatására kialakult
középhegységi szubmontán bükkösök,
jelentős magas kőrises eleggyel. A terület
gazdája a *Hajagi Véderdő Erdőbirtokos-
sági Társulat*.

A domborzati adottságok és a szik-
lás felszín miatt sok itt az öreg erdő,
melyeket sohasem vágtak le, csak a ter-
mészet dolgozott bennük. Néhány ki-
sebb foltjuk a hajdani, emberi kéz által
nem bolygatott, bakonyi erdőre neteg
titokzatos ősi világát őrzi.

Itt él, ki tudja mióta, jó néhány kor-
talan, méretes nagylevelű hárs. Gyö-
kérszetük már több sarjgenerációt felne-
velt, szívósan kapaszkodva a sziklás
talajba, dacolva viharokkal, hóval, zú-
marával. Ismereteim szerint a legtekín-
télyesebb közülük az erdészeti üzemi
térképen is feltüntetett „Őshárs”.

Méretei is tiszteletet parancsolóak.
Törzskerülete 634 cm (belsejében már
hatalmas üreg található), míg a magas-
sága kb. 22–24 méter.

Az igen vastag törzs két-három mé-
ter magasan háromfelé ágazik. A há-
rom törzsből a két szélső még igen
tekintélyes méretű, a középső véko-
nyabb és pusztulóban van. A talaj
felszínén is futó, emberderék vastagsá-
got meghaladó gyökereinek köszönhe-
ti, hogy sok évszázad viharával meg tu-
dott birkózni a mostoha talajviszonyok
ellenére is.

Én több mint 40 éve ismerem ezt a
szép öreg hársat. Nagyobb viharok

után meg szoktam látogatni, tiszteletre
méltó öreg barátomat, hogy megnéz-
zem, nem történt e baja.

A tél végi viharok után is felkeres-
tem. A meredek hegyoldalon sok volt
a széldöntés, amit még a kőrispusztulás
is erősített. A hatalmas nagylevelű hár-
sat jó állapotban találtam.

Az idő múlása azonban rajta is nyo-
mott hagyott kisebb mértékben. Megfi-
gyelésem szerint a középső törzselága-
zástól valószínű meg fog válni. Bízom
benne, hogy növeszt majd helyette újat,
mert gyökereit nézve nem egykönnyen
adja fel jól kiválasztott pozícióját.

Ha valaki szereti az élménydúsabb
túrákat és nem riad vissza a meredek
sziklás hegyoldal megmászásától, ne
mulassa el felkeresni ezt a szép idős
fát a Szentgál 2A erdőrészletben. Bizto-
san szívesen fogadja a bakonyi famatu-
zsálem.

EOV koordinátái: E:550 236, N:206 056
Szöveg és kép: **Dr. Péti Miklós**
okl. erdőmérnök